

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 3139/25
5.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Предрага Васића, председника већа, Валентине Тодоровић Воркапић и Мирославе Вучетић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Нешковић, адвокат из Обреновца, улица Александра Аце Симовића број 7, против туженог МЕI ТА EUROPE d.o.o., са седиштем у Баричу, улица Железничка број 44в, чији је пуномоћник Борислав Вићентић, адвокат из Новог Београда, улица Омладинских бригада број 150, ради поништаја решења, одлучујући о изјављеној жалби туженог против делимичне пресуде Основног суда у Обреновцу П1 29/23 од 10.3.2025. године, у седници већа одржаној дана 5.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ делимична пресуда Основног суда у Обреновцу П1 29/23 од 10.3.2025. године у делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиле и поништено као незаконито решење туженог број 230322/2450 од 22.3.2023. године којим је тужили, запосленој на пословима оператер за производњу језгара по топлом поступку у тиму за производњу језгара по топлом поступку, при одсеку језгровнице у Одељењу за производњу ливених производа, престао радни однос заснован уговором о раду бр. 200917/15840 од 25.9.2020. године, бр. 200923/16657 од 9.10.2020. године, бр. 210507/7529, бр. 210902/14606 и бр. 220406/7162 због немогућности послодавца да запосленој обезбеди одговарајући посао према њеној преосталој радној способности, као незаконито, и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужилу врати на рад, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, и у том делу жалба туженог **ОДБИЈА** као неоснована.

УКИДА СЕ делимична пресуда Основног суда у Обреновцу П1 29/23 од 10.3.2025. године, у преосталом делу става првог изреке и тужба тужиле, у делу којим је тражила распоређивање на послове који одговарају њеној стручној спреми, знању, преосталој радној способности и искуству или потребама процеса или организације рада код туженог као послодавца, **ОДБАЦУЈЕ**.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Делимичном пресудом Основног суда у Обреновцу П1 29/23 од 10.3.2025. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено је решење тужене којим је тужилци запосленој на пословима оператер за производњу језгара по топлом поступку у тиму за производњу језгара по топлом поступку, при одсеку језгровнице у Одељењу за производњу ливених производа, престао радни однос заснован уговором о раду бр. 200917/15840 од 25.9.2020. године, бр. 200923/16657 од 9.10.2020. године, бр. 210507/7529, бр. 210902/14606 и бр. 220406/7162, због немогућности послодавца да запосленој обезбеди одговарајући посао према њеној преосталој радној способности, као незаконито и обавезан је тужени да тужилцу врати на рад и распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми, знању, преосталој радној способности и искуству или потребама процеса или организације рада код туженог као послодавца, у року од 8 дана по пријему писаног отправака пресуде.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 став 3 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба туженог делимично основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у потврђеном делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни оне из тачке 12 на које се указује наводима из жалбе, будући да ожалбена пресуда садржи довољне, јасне и непротивречне разлоге о свим одлучним чињеницама.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку следи: тужилца је код туженог по основу уговора о раду од 25.9.2020. године са припадајућим анексима радила на радном месту оператер за производњу језгара по топлом поступку при одсеку језгровници у Одељењу за производњу ливених производа. Тужилца је дана 5.9.2022. године имала инфаркт миокарда, због чега је била на болничном лечењу и уграђена су јој два стента, а код туженог се након тога није враћала на рад. Тужилца се обратила ББ, запосленом код туженог на пословима менаџера за безбедност и здравље на раду са захтевом да је премести на друго радно место, са лакшим описом послова у односу на оно које је имала према уговору о раду. ББ је тужилцу упутио на медицину рада, Дом здравља Обреновац како би се извршила оцена њене радне способности, па је из извештаја о извршеном циљаном периодичном лекарском прегледу запосленог Дома здравља Обреновац број 1324 од 9.1.2023. године и од 6.3.2023. године, утврђено да је истим дата оцена да тужилца није способна за рад на радном месту оператер за израду језгара у тиму за израду језгара при одсеку језгровници у Одељењу за производњу ливених производа. Након прибављања наведене оцене, послодавац је проценио да код туженог не постоји отворена позиција са лакшим описом послова на

коју би евентуално тужила могла бити премештена, из ког разлога је донео решење бр. 230322/2450 од 22.3.2023. године, којим тужили престаје радни однос, због немогућности послодавца да запосленој обезбеди одговарајући посао, према њеној радној способности у смислу члана 101 Закона о раду. Из налаза и мишљења судског вештака специјалисте медицине рада др Светлане Кривокапић од 2.10.2024. године утврђено је да код тужиле услед инфаркта миокарда задобијеног дана 5.9.2022. године постоји умањење радне способности и то за следеће послове и радне задатке: није способна за послове који захтевају средње тешка и тешка физичка оптерећења и напрезања (нефизиолошки положај тела, дуготрајно стајање, подизање и ношење терета тежег од 3 кг у једном захвату), није способна за рад у топлим погонима (ливнице, топионице), хладњачама и где постоји експозиција органским растварачима који имају атерогени ефекат, није способна за продужени рад и рад ноћу. Није способна за послове оператера за израду језгара у тиму за израду језгара при Одсеку језгровнице у Одељењу за производњу ливених производа. Способна је за друге лакше послове уз уважавање напред наведених ограничења (седећи рад са ограниченим годинаем и стајањем, углавном лаки и умеран рад рукама писање, куцање, књиговодство, рад малим стоним алатима, прегледање/контрола, састављање лаганим материјалима, бушење малих делова, обрада лаганих предмета лаганим алатима мале снаге).

Имајући у виду напред утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиле основан, налазећи да тужена није испоштовала законом предвиђену процедуру приликом доношења побијаног решења, односно да није на адекватан начин утврдила преосталу радну способност тужиле, те да нису били испуњени услови за доношење оспореног решења у смислу одредбе члана 102 Закона о раду. Наиме, првостепени суд закључује да налаз и мишљење, као и оцена у погледу радне способности и могућности за одржавање запослења даје орган вештачења и организације надлежне за послове пензијског и инвалидског осигурања, а од ког органа тужена није захтевала израду налаза и мишљења, већ је оцену радне способности прибавила од специјалисте медицине рада Дом здравља Обреновац, а у којој оцени је само наведено да тужила није способна за рад на радном месту оператер за израду језгара у тиму за израду језгара при одсеку језгровници у Одељењу за производњу ливених производа, који је до задобијања инфаркта обављала. Тужена на основу оваквог извештаја није могла да процењује да ли постоји код тужене упражњено радно место које би по опису послова одговарало тужилиној преосталој радној способности, а да тужена није располагала адекватним налазом и мишљењем надлежне Комисије ПИО фонда, а која би утврдила преосталу радну способност тужиле, односно које то послове тужила након инфаркта може да обавља, па је првостепени суд усвојио главни тужбени захтев за поништај оспореног решења, и последично усвојио и тужилин захтев за враћање на рад, јер споредна потраживања деле судбине главног захтева.

За своју одлуку у овом делу, првостепени суд је дао довољне разлоге, које прихвата и овај суд у поступку жалбене контроле, с тим што их допуњује.

Одредбом члана 81 став 2 Закона о раду прописано је да запослени са утврђеним здравственим сметњама од стране надлежног здравственог органа, не може да обавља

послове који би изазвали погоршање његовог здравственог стања или последице опасне по његову околину.

Одредбом члана 101 Закона о раду прописано је да је послодавац запосленом из члана 81 ст.2 овог закона дужан да обезбеди обављање послова према радној способности, у складу са законом.

Одредбом члана 102 ст.1 Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду оном запосленом који одбије да прихвати посао у смислу чл.101 ЗОР, а ставом 2 истог члана је прописано да ако послодавац не може да запосленом обезбеди одговарајући посао у смислу члана 101 ЗОР, запослени се сматра вишком у смислу одредбе члана 179 ст.5 т.1 Закона о раду.

Из наведених законских одредби произилази да је послодавац дужан да запосленом код кога су утврђене здравствене сметње због којих не може да обавља послове које је до тада обављао и запосленом - особи са инвалидитетом, пре свега обезбеди обављање послова према преосталој радној способности. Уколико запослени одбије премештај на послове према преосталој радној способности, послодавац може да му откаже уговор о раду. Са друге стране, ако послодавац не може запосленом да обезбеди одговарајући посао, односно обављање послова према радној способности, запослени се сматра „технолошким вишком“, те му радни однос престаје уз исплату отпремнине. Међутим, послодавац претходно мора да има процену радне способности запосленог дату од стране надлежног здравственог органа у законито спроведеном поступку.

Према становишту овог суда, правилан је закључак нижестепених судова да у конкретној правној ствари здравствено стање тужиље и њена радна способност нису утврђени од стране надлежног органа, у складу са чланом 8 и чланом 9 Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, којима је начелно уређена процена радне способности, као и са одредбама Правилника о ближем начину, трошковима и критеријумима за процену радне способности и могућности запослења или одржања запослења особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС“ бр.26/2010 и 97/2013), којима је уређен ближи начин, трошкови и критеријуми за процену радне способности и могућности запослења и одржања запослења. Из поменутих одредби наведеног закона произилази да се захтев за процену радне способности и могућности запослења или одржања запослења подноси надлежној организационој јединици Националне службе за запошљавање према пребивалишту лица које подноси захтев (може га поднети и незапослено лице али и лице које се већ налази у радном односу, уколико је дошло до одређених промена у здравственом стању које би могле да утичу на радну способност запосленог). Надлежна организација за послове запошљавања доноси решење о процењеној радној способности и могућности запослења или одржања запослења, на основу налаза, мишљења и оцене органа вештачења – инвалидске комисије Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

С обзиром да процена радне способности тужиље није извршена на изложени

начин, оспорено решење је незаконито, а како то правилно закључује и првостепени суд. Правилно је усвојен и захтев тужиле за враћање на рад код туженог, с обзиром да ово право припада запосленом у случају када суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, сходно члану 191 став 1 Закона о раду.

Неосновани су наводи жалбе туженог, да је првостепени суд погрешно применио материјално право и да у конкретном случају нема места примени наведених законских и подзаконских прописа. Наиме, одредбом члана 4 став 1 Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом прописано је да права утврђена овим законом остварује особа са инвалидитетом која има утврђен статус особе са инвалидитетом, а ставом 2 тачка 6 истог члана, да статус особе са инвалидитетом има лице коме се у складу са овим законом процени радна способност, сагласно којој има могућност запослења или одржања запослења, односно радног ангажовања. Према томе, тужили је као запосленом лицу, ради одржања запослења односно радног ангажовања, морала бити извршена процена радне способности у складу са наведеним одредбама материјалног права, због чега тужени није могао законито да јој откаже уговор о раду само на основу лекарског извештаја издатог од стране Одељења медицине рада Дома здравља „Обреновац“ из Обреновца.

Овакав став заузео је и Врховни касациони суд у одлуци Рев2 331/2020 од 3.9.2020. године одлучујући у истоврсној правној ситуацији.

Такође, све и када би се занемарило да тужени није испоштовао законом прописану процедуру за процену радне способности тужиле, тужени није тужили понудио премештај на одговарајуће радно место према преосталој радној способности. Наиме, из извештаја издатог од стране Одељења медицине рада, Дома здравља „Обреновац“ из Обреновца произилази да тужила није способна за рад на радном месту оператер за израду језгара у тиму за израду језгара при одсеку језгровници у Одељењу за производњу ливених производа, а из налаза и мишљења судског вештака специјалисте медицине рада др Светлане Кривокапић од 2.10.2024. године произилази да је тужила способна за друге лакше послове. У конкретном случају, код туженог су у моменту доношења оспореног решења постојали одговарајући послови на које је тужила могла да буде распоређена, што произилази из исказа тужиле и отворених позиција код туженог у периоду од 5.9.2022. године до 25.3.2023. године. Наиме, код туженог су постојала два упражњена радна места са првим степеном стручне спреме (коју има и тужила), и то специјалиста за чишћење и асистент за кухињу и кување, али тужени није понудио тужили упражњена радна места, нити је у решењу о отказу уговора о раду навео разлоге због којих то није учинио, као ни разлоге због којих према тужили није могла бити примењена ни једна од мера за запошљавање.

Ради свега изнетог, то је донета одлука као у ставу првом изреке ове пресуде.

Првостепена пресуда је у преосталом делу става првог изреке, којим је обавезан тужени да тужилу распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми, знању, преосталој радној способности и искуству или потребама процеса или организације

рада код туженог као послодавца, укинута и тужба тужиље у том делу одбачена, јер је њеним доношењем суд учинио битну повреду парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 2 у вези са чланом 16 Закона о парничном поступку, на коју другостепени суд пази по службеној дужности, на основу одредбе члана 386 став 3 истог закона, јер није у надлежности суда да врши распоређивање запослених. Распоређивање запослених врши послодавац, сходно потребама процеса и организације рада, а спроводи се закључењем уговора о раду или његовим изменама.

Имајући у виду да је тужени у жалбеном поступку успео у незнатном делу, то је његог захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен као неоснован.

С обзиром на изложено, Апелациони суд у Београду је сходно одредби члана 390, 391 став 2 и 165 став 1 ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11....18/20), одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Предраг Васић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић